

Datum: 15 januari 2026
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen D66-GL-Pvda-CU over Fokker
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 december 2025 hebben de fracties van D66, PvdA, GroenLinks en ChristenUnie schriftelijke vragen gesteld over Fokker. De vragen luiden als volgt (cursief) en de antwoorden zijn toegevoegd:

- 1.** *Kunt u de inhoud van beide artikelen in DvhN bevestigen? Voor zover dat niet mogelijk is, kunt u aangeven welke informatie in die artikelen niet juist is, of welke niet bij u bekend zijn?*

Wat betreft de genoemde krantenartikelen. We hechten aan de onafhankelijke verantwoordelijkheid van de media. Om die reden kunnen we de informatie van de genoemde artikelen niet bevestigen of ontkennen. Wij kunnen alleen informatie bevestigen die wij met u delen. Wij verwijzen u daarom naar alle informatie die wij op de website hebben gepubliceerd vanuit het WOO-verzoek <https://www.hoogeveen.nl/woo-categorieen/> (zie WOO-verzoeken). Ook verwijzen wij naar de brief die wij op 16 december 2025 naar u als raad hebben gestuurd.

Daarnaast delen wij ook met u de bestuurlijke tijdlijn waarin onze stappen in dit dossier staan beschreven. Hieruit blijkt de bestuurlijke aandacht vanaf het moment dat het voorval bij ons bekend was.

2. Over de lozing en metingen

- a)** *Kunt u bevestigen wat er precies gebeurd is met de lozing van chroom-6 door Fokker op het gemeentelijk riool, in welke periode dit heeft plaatsgevonden en onder welke omstandigheden?*

Op 13 januari 2025 (zie ook de bijlage 'Bestuurlijke tijdlijn dossier Fokker') heeft de Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) een vooraankondiging last onder dwangsom aan Fokker gestuurd. Hierin staat de situatie van de lozing schriftelijk vastgelegd. In deze brief (kenmerk: Z2024-01855) staat onder andere het volgende beschreven:

- "Er heeft op dinsdag 22 oktober 2024 een ongewoon voorval voorgedaan met de badenlijn, waarbij de ontgiften, neutraliseren en ontwateringsinstallatie (hierna: ONO) niet functioneerde en er gedurende 1,5 uur rechtstreeks op het vuilwaterriool is geloosd."
- "Het is gebleken dat een relais in de badenlijn defect is geraakt of anderszins heeft gefaald waardoor de ONO overbelast is geraakt, deze is overstroomd en er Chroom-6-houdend afvalwater rechtstreeks op het vuilwaterriool is geloosd gedurende 1,5 uur."

- b)** *Om welke stof of stoffen gaat het?*

In de eerder genoemde brief van 13 januari 2025 van de OD Drenthe staat dat het gaat om "Chroom-VI houdend afvalwater."

c) *Welke metingen zijn er gedaan en door wie om de hoeveelheid chroom-6 in het riool en in de omgeving te bepalen, en wat zijn de voorlopige resultaten daarvan?*

In de bijlage waarin onze bestuurlijke tijdlijn staat kunt u de diverse stappen teruglezen.

De OD Drenthe voert jaarlijks meerdere geplande en ongeplande controles uit in het kader van toezicht en handhaving welke in het zogeheten jaarplan zijn opgenomen. Hierin controleert OD Drenthe ook rapportages van metingen die Fokker moet verrichten en bijhouden. Waaronder de metingen en rapportages voor afvalwater.

Het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD) is verantwoordelijk voor het zuiveren van afvalwater. WDOD monitort continu het gezuiverde water op de rioolwaterzuiveringen (ook wel effluent genoemd) om er zeker van te zijn dat het aan de eisen voor het oppervlaktewater voldoet. Uit metingen op de rioolwaterzuivering na het incident blijkt dat er geen verstoring van het zuiveringsproces is geweest. Daarnaast heeft op 8 mei 2025 WDOD eenmalig diverse compartimenten bemonsterd. In de door ons ontvangen rapportage (bron: *Samenvatting monitoring CrVI mei 2025*) van WDOD staan de volgende conclusies:

- "Alle oppervlaktewater analyses liggen, voor zowel totaal chroom als chroom-6, beneden de rapportage grens."
- "De rapportagegrens voor totaal chroom is <2 ug/l en ligt beneden de norm van 3,4 ug/l (JG-MKE totaal chroom)."
- "Chroom is niet boven de rapportagegrens aangetroffen in het oppervlaktewater."

In de maanden januari tot en met maart 2025 zijn er stappen gezet met onder andere het inwinnen van het advies van de GGD.

Vanaf het voorval hebben er geen werkzaamheden plaatsgevonden aan het betreffende riooltracé. Hierbij geldt overigens ook dat de SWO op 19 februari 2025 heeft besloten dat er geen werkzaamheden aan het betreffende riooltracé worden uitgevoerd zolang de risico's niet duidelijk zijn. Niet door onze medewerkers, en ook niet door gespecialiseerde bedrijven.

Op 24 april 2025 heeft adviesbureau IDDS in opdracht van de Samenwerkingsorganisatie De Wolden-Hoogeveen (SWO) bemonsteringen uitgevoerd. In de rapportage van IDDS van 13 juni 2025 (document A7257-06/BNO/rap1.2) Hieruit is gebleken "dat chroom-VI ten tijde van de metingen niet aantoonbaar aanwezig is in een gehalte hoger dan de detectiegrenzen."

Zoals u leest wordt er over verschillende grenzen gesproken; detectiegrenzen en rapportagegrenzen. Hierbij geldt dat een detectiegrens de laagste concentratie van een stof is die je (net) kunt waarnemen met een meetmethode. De rapportagegrens is de laagste concentratie die je betrouwbaar kunt meten én rapporteren

Op basis van de resultaten uit deze metingen hebben wij de conclusie getrokken dat de geldende detectie- en rapportagegrenzen niet zijn overschreden.

d) *Zou de lozing ook ontdekt zijn als er geen melding was gedaan door Fokker?*

Dit is niet met zekerheid te zeggen. Er worden geen structurele metingen op alle plekken in rioolstelsels uitgevoerd om stoffen en ongewone voorvallen te monitoren. Omdat we niet exact weten wat er in het riool zit, wordt er bij werkzaamheden in het riool altijd op basis van voorzorgsmaatregelen gewerkt.

Voor het werken aan het riool geldt ook dat er daarom wordt gewerkt met gespecialiseerde bedrijven. Op basis van de omgevingsvergunning is Fokker verplicht om reguliere lozingen te bemonsteren en te meten. Deze metingen worden ook vastgesteld tijdens reguliere controles door de OD Drenthe. Daarnaast geldt als voorzorgsmaatregel dat de WDOD metingen uitvoert bij de RWZI.

3. *Over gezondheid en milieu*

a) *Welke risico's voor de volksgezondheid zijn onderzocht in relatie tot deze lozingen, en wat zijn de eerste conclusies?*

In de meegestuurdte tijdslijn is te lezen dat de GGD is gevraagd om de situatie te beoordelen. Door de volksgezondheidsdeskundige van de GGD is er een analyse uitgevoerd. Dit zowel ten aanzien van reguliere lozingen met chroom-VI in afvalwater van Fokker alsmede het ongewone voorval.

Op 4 maart 2025 heeft de GGD ons geïnformeerd met "analyse GGD chroom VI afvalwater Fokker". In dit bericht schrijft de GGD onder andere de volgende conclusies:

- "Chroom VI is kankerverwekkend bij inademing, dat is niet aan de orde in deze situatie waarbij chroom VI is opgelost in water."
- "Op basis van de beschikbare gegevens van reguliere lozingen van Fokker (E-mail WDO Delta, d.d. 12-2-2025) concluderen we dat voor de niet-kankerverwekkende effecten geen grenswaarden worden overschreden. Voor de kankerverwekkende effecten zien we dat het maximaal toelaatbare risico niet wordt overschreden."
- "Op basis van deze gegevens is er weinig reden tot zorg over de publieke gezondheid."

b) *Wat wordt gedaan om te garanderen dat omwonenden, werknemers en watersystemen niet (langdurig) zijn blootgesteld aan schadelijke concentraties?*

Het voorval is begonnen als een interne situatie bij Fokker. Hierbij geldt dat het riool als functie heeft om afvalwater af te voeren. We benadrukken dat afvalwater altijd bestaat uit ziekmakende bacteriën en virussen, medicijnresten, zware metalen, oliën, vetten, microplastics. Het riool heeft daarom juist al als functie om omwonenden en watersystemen te beschermen tegen vervuiling.

In het kader van het voorval hebben we metingen uitgevoerd, hebben we de risico's onderzocht en om advies gevraagd van de GGD. Daarnaast nemen we uiterste voorzorgsmaatregelen als er door werknemers en externe bedrijven werkzaamheden aan het riool worden verricht.

c) *Wat is op dit moment bekend over de mogelijke verspreiding van chroom-6 in het oppervlaktewater en de bodem in en rond Hoogeveen, en welke aanvullende milieumonitoring is gepland?*

Omdat het chroom-VI betref heeft de GGD advies gegeven om tijdelijk extra metingen uit te voeren in het oppervlaktewater waar het gezuiverde water vanuit de RWZI terecht komt. WDOD heeft deze extra metingen uitgevoerd. Hierbij zijn geen concentraties chroom-VI aangetroffen. Dit betekent dat er ook geen aparte monitoring plaatsvindt. De analyse van de GGD geeft aan: "dat op basis van de gemeten concentraties chroom-VI in afvalwater en de verwachte grote mate van verdunning en mogelijke zuivering schatten we in dat de concentratie chroom-VI in oppervlaktewater zeer laag is."

- d)** *Welke risico's ziet het college voor de biodiversiteit in sloten, riviertjes en andere wateren in de omgeving, gezien de bekende toxiciteit van chroom-6 voor waterorganismen en planten?*

Vanwege de risico's van chroom-VI hebben wij als uitgangspunt dat chroom-VI zo minimaal mogelijk, en waar mogelijk helemaal niet, wordt geloosd via het afvalwater. Daarom is het uitgangspunt dat bedrijven, zoals in het geval van Fokker, afvalwater zoveel mogelijk zuiveren binnen de eigen bedrijfsomgeving. Daar wordt toezicht op gehouden. Ons uitgangspunt is dat bedrijven moeten handelen binnen de wettelijke kaders van onder andere het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en indien van toepassing, de afgegeven omgevingsvergunning.

- e)** *Is er een inschatting gemaakt van de kans dat chroom-6 via het riool en zuivering naar oppervlaktewater is gegaan, en wat betekent dat voor ecosystemen stroomafwaarts?*

In het eerder genoemde GGD advies van 4 maart 2025 staat dat: "Op basis van de gemeten concentraties chroom VI in afvalwater en de verwachte grote mate van verdunning en mogelijke zuivering schatten we in dat de concentratie chroom VI in oppervlaktewater zeer laag is."

- f)** *Is er al grondwateronderzoek gedaan in de omgeving van de lozing, en zo niet: waarom nog niet, en wanneer kan dit verwacht worden?*

Eén van de hoofdfuncties van het riool is om afvalwater af te voeren en daarmee vervuiling van het grondwater te voorkomen. De gemeten waarden in het afvalwater waren ook dermate laag dat er geen aanleiding is om ook metingen aan het grondwater uit te voeren.

4. In de brief aan de Gemeenteraad d.d. 16 december 2025 wordt meerdere malen gesteld dat 'uit onderzoeken blijkt dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid'.

- a)** *Op welke onderzoeken baseert het college deze conclusie precies?*

Het gaat om de volgende onderzoeken:

- Het reguliere toezicht en handhaving door OD Drenthe.
- De adviezen van de GGD van februari en maart 2025.
- De structurele monitoring van WDOD op de RWZI en de aanvullende bemonsteringen van WDOD van mei 2025
- Op 24 april 2025 heeft adviesbureau IDDS in opdracht van de Samenwerkingsorganisatie De Wolden-Hoogeveen (SWO) bemonsteringen uitgevoerd en daarvoor uitgebrachte rapportage van 13 juni 2025.

- b)** *Betreffen deze onderzoeken uitsluitend acute risico's, of ook mogelijke lange termijn en cumulatieve effecten van chroom-6?*

Er is geen aanleiding om onderzoek te doen naar lange termijn en cumulatieve effecten omdat de gemeten waardes binnen de gestelde normen van de wet- en regelgeving liggen.

- c)** *Waarom acht het college het verantwoord om deze conclusie zo stellig te communiceren, terwijl het toezicht- en handhavingstraject nog loopt?*

Het ongewone voorval heeft niet geleid tot risico's voor de volksgezondheid. Ten tijde van het WOO-verzoek liep het toezicht- en handhavingstraject nog. Inmiddels heeft Fokker voldoende maatregelen getroffen om herhaling van het ongewone voorval te voorkomen. Op basis daarvan is het toezicht- en handhavingstraject naar aanleiding van het ongewone voorval afgerond.

5. Over vergunningen en toezicht

- a)** *Onder welke vergunning of welk toezichtkader viel Fokker ten tijde van de lozing, en is dit consistent met de wet- en regelgeving rond chroom-6 en gevaarlijke stoffen?*

Fokker is gehouden aan landelijke wettelijke regels van het Besluit Activiteiten Leefomgeving. In de omgevingsvergunning van Fokker zijn waardes vastgelegd voor het gebruik van zware metalen waaronder chroom-VI.

- b)** *Is bij de lozing sprake geweest van overtreding van milieuvergunningen of regels?*

Ja, op basis van het ongewone voorval van 22 oktober 2024 is er een overtreding van artikel 2.11, lid 3, onder d van het Besluit Activiteiten Leefomgeving geconstateerd. Aan deze specifieke zorgplicht zijn bedrijven gehouden die lozingsactiviteiten verrichten.

- c)** *Welke rol speelt de Omgevingsdienst en/of andere ketenpartners bij de handhaving in dit dossier en is er contact geweest met provinciale of landelijke toezichthouders?*

In de meegezonden tijdlijn kunt u teruglezen welke rol OD Drenthe en andere partners hebben in dit dossier.

De Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) is aangewezen om toezicht te houden en te handhaven op de milieuwetgeving. In dat kader is er ook contact met meerdere ketenpartners waaronder WDOD en ook het Openbaar Ministerie (OM). Het WDOD is het bevoegd gezag als het gaat om het regionale waterbeheer en bijvoorbeeld de zuivering van afvalwater. Het OM is in dit dossier verantwoordelijk voor het strafrechtelijk proces. Dit strafrechtelijke proces is in werking gezet door de melding die is gedaan door Buitengewoon Opsporingsambtenaren van de OD Drenthe.

- d)** *Wordt er actief samengewerkt met onafhankelijke milieu- en waterinstanties om de milieugevolgen te beoordelen en te communiceren? Zo ja, met wie en wat is de planning?*

Ja, zoals genoemd zijn er meerdere (bestuursrechtelijke) ketenpartners betrokken bij het dossier als de OD Drenthe, WDOD en de GGD.

6. Over informatie en timing

- a)** *Sinds wanneer was het college op de hoogte van de lozingen en welke interne procedures zijn gevolgd voor informatieverstrekking aan de gemeenteraad en aan omwonenden?*

Eind november en begin december 2024 is er in het college uitvoerig gesproken over het dossier. Omdat het hier een uitvoeringsverantwoordelijkheid van het college betreft zijn de gebruikelijke procedures gevolgd. Dit betreft in eerste instantie het opstarten van het toezicht- en handhavingstraject door de OD Drenthe. Omdat het een lozing op het riool betreft en er geen risico's waren bestond er geen aanleiding om naar buiten te treden.

Een onderdeel van de procedure betreft het inwinnen van het advies van de GGD. Het GGD-advies van 4 maart 2025 gaf aan dat er geen risico bestond voor de volksgezondheid. Hierdoor was er ook geen aanleiding om omwonenden of de gemeenteraad te informeren. De metingen van WDOD en adviesbureau IDDS gaven hiervoor ook geen aanleiding. In de onze bijgevoegde bestuurlijke tijdlijn staat dat wij deze afweging gemaakt hebben op 16 juni 2025.

- b)** *In een artikel van DvhN van 18 december (zie bijlage) staat dat in een memo aan het college het vermoeden wordt uitgesproken dat Fokker 'de afgelopen jaren structureel Chroom-VI heeft geloosd op het rioolstelsel'.*

1. *Van wie is deze memo afkomstig?*

Het is ons niet exact duidelijk naar welk specifieke memo er wordt verwezen. Vanaf het moment dat het voorval bij ons bekend was hebben wij een bestuurlijke tijdlijn bijgehouden. Op meerdere momenten zijn hierbij diverse memo's opgesteld om de voortgang te monitoren.

2. *Wanneer is deze aan het college verstuurd?*

Zie antwoord 1.

3. *Hoe heeft het college vervolgens geacteerd?*

Zie antwoord 1.

4. *In de brief van het college van 16 december wordt expliciet verwezen naar een WOO-verzoek en 'te verwachten mediaberichtgeving'. Heeft het WOO-verzoek aanleiding gegeven om de raad juist op dit moment te informeren?*

Ja, vanuit zorgvuldigheid heeft het college gemeend u voorafgaande aan de publicatie van de gevraagde stukken van het WOO-verzoek te informeren. Waarbij benadrukt wordt dat het dossier Fokker nog lopende is.

7. Over handhaving, beleid en lessen

- a)** *Is bij een eventuele overtreding overwogen om juridische stappen te zetten tegen Fokker, en zo ja, welke?*

In het dossier is er extern juridisch advies ingewonnen om te bepalen hoe de situatie juridisch in elkaar steekt en wat daarin de mogelijkheden zijn. Op basis van de overtreding van het ongewone voorval is de formele juridische stap gezet om aan Fokker een vooraankondiging last onder dwangsom te sturen. Door deze procedure heeft Fokker verplicht passende maatregelen moeten treffen om

herhaling van het voorval te voorkomen. Indien dergelijke maatregelen niet en niet tijdig worden getroffen dan kan de gemeente Hoogeveen als bevoegd gezag een daadwerkelijke last onder dwangsom opleggen.

Het strafrechtelijk onderzoek is een verantwoordelijkheid van het OM. Bij ons is bekend dat het OM een vooronderzoek is gestart naar aanleiding van het ongewone voorval bij Fokker.

8. Het college schrijft dat 'in de komende maanden verdere stappen worden gezet' in het toezicht- en handhavingstraject.

a) Welke concrete interventies zijn tot nu toe ingezet, en welke bewust nog niet?

Naar aanleiding van het ongewone voorval is er een aanvullend periodiek overleg, zowel ambtelijk als bestuurlijk ingericht met OD Drenthe, Fokker en de gemeente Hoogeveen. Dit met als doel om de acties en afspraken in het dossier op te volgen en te monitoren.

Een aantal interventies die zijn ingezet:

- Het inzetten van het traject voor toezicht en handhaving inclusief de interventie van de vooraankondiging last onder dwangsom.
- Extra periodieke overleggen tussen OD Drenthe, Fokker en de gemeente Hoogeveen om stappen in dit dossier te bespreken en te monitoren.
- Dat er structureel informatie wordt uitgewisseld tussen OD Drenthe en Fokker zoals meetgegevens;
- De verbeteringen voortkomend uit de vooraankondiging last onder dwangsom zijn gerealiseerd.
- Fysieke controle op 9 oktober 2025 door OD Drenthe en gemeente Hoogeveen dat aanpassingen aan installaties zijn doorgevoerd om herhaling van het ongewone voorval te voorkomen.

b) Kunt u de raad de beantwoording van het WOO-verzoek (met bijlagen) ter beschikking stellen?

Het WOO-verzoek is zoals gebruikelijk gepubliceerd op onze website. Na het besluit op het WOO-verzoek zijn de stukken na twee weken openbaar in te zien. Zie hiervoor onderstaande link waar de stukken inmiddels zijn te raadplegen: <https://www.hoogeveen.nl/woo-categorieen/> (zie WOO-verzoeken).

c) Kunt u de raad de omgevingsvergunning die ten tijde van de lozing van toepassing was ter beschikking stellen?

Deze is gepubliceerd bij de stukken van het WOO-verzoek, zie beantwoording vraag 8b.

d) Kunt u de raad informeren over wanneer welke meldingen zijn gedaan en welke stappen zijn gezet?

Fokker heeft op 22 oktober 2024 melding gemaakt van het ongewone voorval. Verder zijn er geen meldingen bij ons bekend. Op basis van de melding van het ongewone voorval bij Fokker is er een intensief traject voor handhaving en toezicht gestart. Dit naast de reguliere procedures. Hierbij is er sprake van periodieke ambtelijke afstemming tussen diverse overheidsinstanties en afstemming met Fokker. Ook is er een periodiek bestuurlijk overleg tussen de gemeente Hoogeveen, OD Drenthe en Fokker. Hierin zijn stappen gezet die ook onder 8a op hoofdlijnen staan samengevat. Zie hiervoor ook bijgevoegde tijdlijn.

9. De brief van het college van 16 december is uitsluitend gericht aan de raad.

- a)** *Hoe en wanneer zijn omwonenden en andere mogelijk betrokkenen geïnformeerd?*

Van het informeren van omwonenden is geen sprake, omdat hier geen aanleiding voor is. Het GGD-onderzoek geeft onder andere aan dat mensen nooit direct met het afvalwater van Fokker in aanraking komen. Medewerkers van de SWO en externe bedrijven die werken aan het beheer van de riolering zijn geïnformeerd door de SWO.

10. Vragen voor Fokker:

Wij zijn niet in de positie om vragen aan Fokker te beantwoorden. Om die reden hebben wij de vragen bij Fokker neergelegd. Wij komen bij u terug zodra wij de antwoorden van Fokker hebben ontvangen

- a)** *Hoe oud waren de betrokken installaties van Fokker ten tijde van het incident? Wanneer zijn deze voor het laatst gekeurd? Is er een schema van preventief onderhoud en wordt dat schema gevolgd?*
- b)** *Op welk exact tijdstip heeft Fokker vastgesteld dat sprake was van een lozing van chroom-6 en op welk tijdstip is hiervan melding gedaan bij de bevoegde instanties?*
- c)** *Aan welke instanties heeft Fokker melding gedaan en op welke wijze?*
- d)** *Welke informatie heeft Fokker bij de eerste melding verstrekt over aard, hoeveelheid en duur van de lozing? Is deze informatie later aangevuld of gecorrigeerd?*
- e)** *Welke concrete maatregelen zijn sinds het incident door Fokker genomen om herhaling te voorkomen? Op welke data zijn deze maatregelen gerealiseerd en hoe wordt dit gemonitord?*
- f)** *Welke onderzoeken/controles bij Fokker zijn naar aanleiding van het incident uitgevoerd of gepland? Door welke instantie(s)?*

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Mike Hacking
Gemeentesecretaris

Martijn Breukelman
burgemeester

Bijlage:
- Bestuurlijke tijdlijn dossier Fokker (5 juli 2025)